

Вимоги санітарного законодавства для закладів громадського харчування

До закладів громадського харчування відносяться (ст. 1 Закону «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»):

ресторан, бар, кафе, їдальня, закусочна, піцерія, кулінарія, кіоск чи інший заклад, що забезпечує харчуванням невизначену кількість фізичних осіб.

Віднесення до закладів громадського харчування не залежить від територіальних ознак (місця) провадження господарської діяльності з громадського харчування та ступеня доступності таких послуг будь-яким особам.

Суб'єкт господарювання, який провадить діяльність з метою або без мети отримання прибутку та в управлінні якого перебувають потужності, на яких здійснюється виробництво, реалізація та/або обіг харчових продуктів та/або інших об'єктів санітарних заходів, і які відповідають за виконання вимог цього Закону та законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів, є операторами ринку харчових продуктів.

На кого покладається відповідальність за діяльність у сфері громадського харчування?

Відповідно до ст. 20 згаданого закону саме оператори ринку відповідають за виконання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів у межах діяльності, яку вони здійснюють.

Йдеться про те, що саме оператори ринку зобов'язані:

— забезпечувати дотримання вимог цього Закону щодо

гігієнічних вимог до харчових;

- реєструвати потужності у випадках, передбачених Законом;
- забезпечувати виконання вимог законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів щодо окремих показників якості;
- забезпечувати простежуваність та надавати інформацію, передбачену ст. 22 Закону;
- вилучати та/або відкликати у встановлених законом випадках харчові продукти, які перебувають в обігу, якщо встановлено, що ці продукти можуть спричинити шкідливий вплив для здоров'я людини;
- забезпечувати безперешкодний доступ державних інспекторів, які здійснюють державний контроль, до потужностей під час роботи цих потужностей та дозволяти відбір зразків об'єктів санітарних заходів на зазначених потужностях, а також надавати на вимогу державного інспектора документи, необхідні для здійснення державного контролю;
- компенсувати відповідно до закону шкоду, заподіяну споживачам внаслідок споживання харчового продукту, якщо судом буде доведено причинно-наслідковий зв'язок між цією шкодою і діяльністю та/або бездіяльністю оператора ринку, крім випадків, установлених законом.

Які правила роботи закладів громадського харчування?

Правила роботи закладів ресторанного господарства (громадського харчування) визначені Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 № 219 «Про затвердження Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 20 серпня 2002 р. за № 680/6968.

Закладом ресторанного господарства вважається організаційно-

структурна одиниця у сфері ресторанного господарства, яка виробляє і (або) доготовляє, продає і організовує споживання продукції власного виробництва і закупних товарів, може організовувати дозвілля споживачів.

Для здійснення діяльності операторів ринку, закладів ресторанного господарства необхідна наявність технологічної документації на страви та вироби. Така документація повинна містити опис технологічного процесу виробництва продукції, переліку продуктів, продовольчої сировини, речовин і супутніх матеріалів, що застосовуються в процесі приготування, даних про норми їх вмісту в кінцевому харчовому продукті, термін придатності до споживання, умов зберігання, способу реалізації (подання) споживачу, вимог до якості страв та виробів.

Суб'єкти господарської діяльності при виготовленні продукції власного виробництва повинні дотримуватися технологічних режимів виробництва продукції (сумісність продуктів, їх взаємозамінність, режим кулінарного оброблення сировини тощо), визначених нормативною документацією (збірниками рецептур страв, кулінарних, борошняних кондитерських і булочних виробів, затвердженими в установленому порядку, державними стандартами, технічними умовами, а також Санітарними правилами).

Суб'єкти господарювання можуть самостійно розробляти фірмові страви та вироби. Технологічна документація на фірмові страви та вироби складається у довільній формі та затверджується керівником суб'єкта господарювання у сфері ресторанного господарства.

Вимоги до гігієни персоналу потужностей, який працює у зоні поводження з харчовими продуктами

Оператори ринку мають дотримуватися таких вимог щодо гігієни персоналу потужностей, що працює у зоні поводження з харчовими продуктами:

– на потужності допускається персонал, який не має протипоказань щодо поводження з харчовими продуктами та пройшов у цього оператора ринку навчання з питань гігієни персоналу, що підтверджено відповідними записами цього оператора ринку;

– персонал потужностей періодично проходить навчання щодо гігієнічних вимог до виробництва та обігу харчових продуктів у цього оператора ринку. Періодичність такого навчання встановлюється самим оператором ринку.

Кухарі та кондитери повинні бути забезпечені на робочих місцях технологічною документацією на страви та вироби.

Усі працівники, зайняті в ресторанному господарстві, проходять медичне обстеження в установленому законодавством порядку, результати якого відображаються в їх особових медичних книжках.

Суб'єкти господарської діяльності зобов'язані мати Правила роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, Санітарні правила, санітарний журнал, особові медичні книжки працівників, журнали реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці та реєстрації інструктажів з питань охорони праці, а також книгу відгуків та пропозицій.

Що потрібно зробити, щоб розпочати таку діяльність?

Відкриття закладу (підприємства) ресторанного господарства узгоджується з органами місцевого самоврядування.

Відповідно до статей 23 та 25 Закону не пізніше, ніж за 10 календарних днів до початку роботи потужності оператор ринку зобов'язаний подати (надіслати) до територіального органу компетентного органу (Держпродспоживслужби) заяву про державну реєстрацію потужності. У ній зазначаються: найменування, ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, місцезнаходження або прізвище, ім'я, по батькові,

реєстраційний номер облікової картки платника податків чи серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті), місце проживання оператора ринку, назва (опис) потужності, її адреса, заплановані види діяльності та перелік харчових продуктів, виробництво та/або обіг яких планується здійснювати, вид оператора ринку за класифікацією суб'єктів господарювання, визначеною Господарським кодексом України (суб'єкт мікро-, малого, середнього або великого підприємництва).

Вимоги до приміщення

Суб'єкти господарської діяльності у сфері ресторанного господарства при облаштуванні закладу згідно з обраним типом (класом) повинні мати необхідні виробничі, торговельні та побутові приміщення, а також обладнання для приготування та продажу продукції.

Вимоги, що пред'являються до виробничих, торговельних та побутових приміщень закладів (підприємств) ресторанного господарства, обладнання, інвентарю, переліку послуг, технологічних режимів виробництва продукції, встановлюються законодавством України.

Відповідно до вимог Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» рухомі та/або тимчасові потужності (палатки, кіоски, прилавки, рухомі транспортні засоби для торгівлі) повинні відповідати таким вимогам:

- утримуватися в чистоті та належному стані;
- забезпечувати захист від будь-якого ризику забруднення, зокрема від шкідників та гризунів;
- бути обладнаними засобами для підтримання належної особистої

гігієни;

- поверхні (включаючи поверхню обладнань), що контактують з харчовими продуктами, мають утримуватися у непошкодженому стані, легко чиститися та дезінфікуватися, мають бути зробленими з гладких, нержавіючих, нетоксичних, придатних до миття матеріалів;

- забезпечуватися гарячою та/або холодною питною водою у необхідній кількості;

- мати належні засоби для гігієнічного зберігання небезпечних та/або неїстівних речовин та відходів (рідких або твердих), а також засоби для їх зберігання та подальшого поводження та/або мати відповідний договір щодо їх утилізації (знищення);

- мати належні засоби для підтримання температури, необхідної для зберігання харчових продуктів, та її контролю;

- забезпечувати розміщення харчових продуктів таким чином, щоб максимально знизити ризик їх забруднення.

Оператори ринку можуть використовувати обладнання та інвентар, з якими контактують харчові продукти, що відповідають таким вимогам:

- бути чистими та у разі потреби продезінфікованими;

- виготовлені з відповідних матеріалів та утримуватися у належному стані та умовах, що зменшують ризик забруднення та дають змогу проводити їх чищення та дезінфекцію;

- повинні бути розміщені таким чином, що дозволяє чищення обладнання та навколишньої території;

- обладнання має бути каліброваним відповідно до законодавства;

- у разі використання хімічних засобів з метою запобігання корозії обладнання та контейнерів такі засоби повинні

використовуватися відповідно до належної виробничої практики.

Вимоги до продукції

Вимоги щодо якості продовольчої сировини, закупних товарів, харчових продуктів та напівфабрикатів, їх упаковки, маркування, транспортування, приймання, умов реалізації, строків придатності до споживання чи дат закінчення строків придатності до споживання, методів лабораторного контролю регламентуються законодавством України.

Законом України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” передбачено, що єдиним документом, яким мають супроводжуватися харчові продукти під час їх перевезення (пересилання), не пов’язаного із здійсненням експортних або імпортних операцій, є товарно-транспортна накладна.

У разі, коли продукція може завдати шкоди життю або здоров’ю споживача, суб’єкт господарської діяльності зобов’язаний негайно припинити її продаж і виробництво до усунення причин, які можуть це викликати.

У разі коли причини, які можуть зашкодити, неможливо усунути, суб’єкт господарської діяльності зобов’язаний вилучити з обігу неякісну та небезпечну продукцію, відкликати її від споживачів.

Виробник зобов’язаний відшкодувати в повному обсязі завдані споживачам збитки, пов’язані з відкликанням продукції.

Джерело: Держпродспожвслужба

Одноставність в управлінні товариством з обмеженою відповідальністю

З 17 червня 2018 року вступив в дію Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон), що вносить зміни щодо правового регулювання діяльності товариств з обмеженою відповідальністю (далі – товариства) в Україні.

Відповідно до положень Закону в наступних випадках питання з порядку денного приймаються усіма учасниками:

реорганізація товариства	ч.4 ст.11
обмеження щодо зміни співвідношення часток учасників	ч.3 ст.12
затвердження грошової оцінки вкладу у негрошовій формі.	ч.3 ст.13
строки внесення вкладів.	ч.1 ст.14
строки та умови внесення додаткових вкладів	ч.7 ст.18
механізм реалізації переважного права учасників товариства	ч.6 ст.20
відчуження частки (частини частки) та надання її в заставу	ч.2 ст.21
строк, порядок, розмір та спосіб проведення розрахунків з учасником, що виходить з товариства, а також порядок вибору суб'єкта оціночної діяльності	ч.12 ст.24

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

У разі створення господарського товариства, зокрема товариства з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ), його учасники переслідують визначену однакову для всіх мету та керуються єдиними принципами розвитку й ведення бізнесу. Однак згодом, як часто буває на практиці, взаєморозуміння та бажання учасників діяти спільно вичерпується і кожен починає переслідувати особисті інтереси, що суперечать колективним. Через це учасник навмисне перестає виконувати свої обов’язки або виконує їх неналежним чином, перешкоджає своїми діями досягненню цілей товариства, блокує ухвалення важливих рішень. Прояви такої поведінки учасника можуть бути найрізноманітнішими, наприклад: не дотримується вимог установчих документів товариства; не виконує рішень загальних зборів та інших органів управління товариства; поширює конфіденційну інформацію, що може завдати шкоди діловій репутації товариства або призвести до фінансових збитків; перешкоджає проведенню загальних зборів учасників товариства, не з’являючись на них, що призводить до відсутності кворуму; голосує на загальних зборах проти ухвалення рішень з питань, що є важливими для діяльності товариства (укладення, схвалення правочинів, зміна діяльності, зміна виконавчого органу тощо) або взагалі не голосує; уносить до порядку денного питання, які не відповідають меті діяльності товариства. До 07.06.18 р. норми Цивільного кодексу (далі – ЦК), Господарського кодексу (далі – ГК) та Закону від 19.09.91 р. № 1576-XII «Про господарські товариства» (далі – Закон № 1576) надавали загальним зборам право виключати «недобросовісних!» учасників з товариства. Однак 07.06.18 р. набув чинності Закон від 06.02.18 р. № 2275-VIII «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон № 2275), який замінив норми Закону № 1576 щодо регулювання товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю, а з ЦК взагалі вилучив підрозділ 4 § 1 гл. 8 «Товариство з обмеженою відповідальністю» (ст. 140–151). У Законі № 2275 істотно

змінився у порівнянні із Законом № 1576 підхід до виключення учасника з товариства. Відтепер виключення учасника товариства можливе в таких випадках. 1. У разі прострочення внесення вкладу учасником (ст. 15 Закону № 2275). Якщо учасник прострочив внесення вкладу чи його частини (а за новим Законом стандартний строк – 6 місяців, якщо інше не встановлено статутом), то виконавчий орган (далі – ВО) товариства повинен надіслати йому письмове попередження про прострочення. Таке попередження має містити інформацію про невнесений своєчасно вклад чи його частину та додатковий строк, наданий для погашення заборгованості. Додатковий строк установлюється ВО чи статутом товариства, але не може перевищувати 30 днів. Якщо учасник не вніс вклад для погашення заборгованості протягом наданого додаткового строку, то ВО товариства має скликати загальні збори учасників, які можуть виключити учасника товариства через заборгованість із унесення вкладу. 2. У разі відсутності спадкоємців чи правонаступників (ст. 23 Закону № 2275). За Законом № 2275 у разі смерті або припинення учасника товариства його частка переходить до його спадкоємця чи правонаступника без згоди учасників товариства. А з ЦК було вилучено ч. 1 ст. 100, яка передбачала, що право участі в товаристві є особистим немайновим правом і не може окремо передаватися іншій особі. У разі смерті, оголошення судом безвісно відсутнім або померлим учасника-фізособи чи припинення учасника-юрособи, частка якого у статутному капіталі товариства становить менше 50 %, та якщо протягом року із дня закінчення строку для прийняття спадщини, установленого законодавством, спадкоємці (правонаступники) такого учасника не подали заяву про вступ до товариства відповідно до закону, товариство може виключити учасника. Таке рішення ухвалюється без урахування голосів учасника, який виключається. Якщо частка такого учасника у статутному капіталі товариства становить 50 % або більше, товариство може ухвалювати рішення, пов'язані з ліквідацією товариства, без урахування голосів цього учасника. Цікаво: цивільна правоздатність фізособи припиняється в момент її смерті (ч. 4 ст. 25 ЦК), а цивільна правоздатність юрособи – із дня

внесення до Єдиного державного реєстру запису про її припинення (ч. 4 ст. 91 ЦК). Отже, зі смертю фізособи або припиненням юрособи припиняється їх статус як учасника товариства, а тому говорити про виключення померлого/припиненого учасника юридично некоректно. Важливо: рішення про виключення учасника з товариства не може ухвалюватися шляхом опитування. Оскільки такі підстави тепер не передбачені законом, навіть наявність їх у статуті товариства не може бути причиною для виключення учасника! Як не дивно, але Законом № 2275 передбачено лише дві (вищевказані) підстави для виключення учасника з товариства. Тож відтепер, якщо поведінка учасника товариства буде недобросовісною або протиправною, примусово вилучити його зі складу учасників товариства не вдасться. Закон № 2275 не містить окремих норм щодо примусового виключення. Хоча ЦК та Закон № 1576 містять норми, які дозволяють простою більшістю голосів учасників виключити учасника зі складу товариства, якщо він систематично не виконує чи неналежно виконує обов'язки, або перешкоджає своїми діями досягненню цілей товариства. Зокрема, відповідно до Закону № 1576 підставами для прийняття рішення про виключення з товариства є: систематичне невиконання учасником обов'язків; неналежне виконання ним обов'язків; перешкоджання своїми діями досягненню цілей товариства (ст. 64); невнесення (унесення неповністю) свого вкладу до статутного капіталу товариства (ч. 2 ст. 52). Зверніть увагу: згідно із законодавчими змінами виключити учасника можна лише у двох випадках: у разі невнесення вкладу до статутного капіталу в установленний строк (п. 1 ч. 2 ст. 15 Закону № 2275); у разі смерті (припинення) учасника, якщо спадкоємці (правонаступники) своєчасно не звернулися із заявою про вступ до товариства (ч. 2 ст. 23 Закону № 2275). Пояснити такі кардинальні зміни можна тим, що існуючі раніше правові підстави для виключення учасника завжди залишали сумніви щодо правомірності, чесності та справедливості. До того ж, досить часто вони застосовувалися для виключення учасника, який є «неугодним» іншим учасникам. З іншого боку, що робити, коли учасник перешкоджає своїми діями

чи бездіяльністю нормальному функціонуванню товариства і його виключення є єдиною можливістю забезпечити нормальну діяльність товариства? Право на звернення до суду Якщо закон уже не дозволяє вищому органу товариства позбутися учасника за систематичне порушення ним зобов'язань, передбачених законом чи статутом, то можна скористатися правом на судовий захист і звернутися до суду з вимогою про виключення недобросовісного учасника. Сформована судова практика, підтримана Верховним Судом України, полягає в тому, що виключення учасника з товариства належить до виключної компетенції загальних зборів. Такий висновок зроблено в постанові ВСУ від 18.04.18 р. у справі № 922/1590/17 з посиланням на ст. 59 Закону № 1576 та ст. 145 ГК. Суд може перевірити рішення загальних зборів на відповідність його чинному законодавству, установивши, які саме факти невиконання обов'язків стали підставою для виключення учасника, у чому полягає систематичність невиконання учасником його обов'язків тощо (постанова ВСУ від 17.04.18 р. у справі № 922/1671/16). Виняткова компетенція полягає в тому, що лише один орган (збори учасників) може вирішувати питання про виключення учасника з товариства по суті. Це питання ні в якому разі не може бути передане на вирішення виконавчому органу. Рішення про виключення учасника з ТОВ ухвалюється ТОВ в особі вищого органу – загальних зборів учасників, а не учасниками як такими або судом. Проте однією з найважливіших конституційних гарантій забезпечення та захисту прав і свобод особи є закріплення права на судовий захист. Відповідно до ст. 55 Конституції України кожен має право будь-якими, не забороненими законом, засобами захищати свої права від порушень і посягань. Цієї думки дотримується і Європейський суд з прав людини. У його рішенні від 02.11.04 р. (справа «Трегубенко проти України») зазначено, що усунення (виключення) розгляду окремої категорії спорів з-під юрисдикції судів суперечить праву на доступ до суду, гарантованому ч. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини й основних свобод. Судова практика також містить положення, які стають на захист судового врегулювання цього питання. Так, в окремій думці судді Верховного Суду Мамалуй О.О. від 18.04.18

р. у справі № 922/1590/17 зазначено: «Положення Цивільного кодексу України та Закону України «Про господарські товариства» не містять заборони щодо вирішення в судовому порядку спору про виключення учасника з товариства з обмеженою відповідальністю». Отже, суд в Україні може розглядати спір про виключення учасника з товариства і, виходячи з конкретних обставин справи, ухвалювати судові рішення з цього питання. Важливо: Закон № 2275 не містить ні порядку виключення, ні підстав для такого виключення, ні згадки про виключну компетенцію загальних зборів у цьому питанні, ні вимоги щодо кворуму, необхідного для правомочності загальних зборів, ні вимоги до порядку ухвалення рішення із зазначеного питання. Проте існують процедури заочного голосування та підписання протоколу одноосібно головою загальних зборів. За таких обставин, а також якщо в установчих документах чітко не врегульовано питання виключення учасників, їм може загрожувати протиправне позбавлення права участі в товаристві. Отже, аналіз змісту Закону № 2275 показує, що в ньому багато прогалин, колізій та невизначеностей. Тому ця правова невизначеність зобов'язує учасників товариств прискіпливо ставитися до розробки установчих документів, оскільки саме вони стануть єдиною запорукою стабільної господарської діяльності товариства. Зважаючи на останні зміни до законодавства, малоймовірно, що суди почнуть зобов'язувати учасників до виконання певних дій, хоча права на судовий захист ніхто не скасовує. Тому інструментом захисту для учасників має бути корпоративний договір, який цілком правомірно встановлюватиме порядок реалізації повноважень та дій учасника, а також санкції за недобросовісне виконання таких дій. Звісно, законодавець не залишив учасників ТОВ напризволяще і замість, хоч і спірних, але звичних норм про примусове виключення учасника пропонує учасникам врегулювати всі свої правовідносини та порядок управління товариством у корпоративному договорі. Корпоративний договір давно й ефективно застосовується в багатьох країнах і може передбачати всі можливі проблемні ситуації та способи їх розв'язання. Іншими словами, він дозволяє не лише запобігти виникненню

проблеми, але й заздалегідь передбачити способи її усунення. Практичні поради Виключаємо «зайвого» учасника через механізм збільшення статутного капіталу Запроваджений Законом № 2275 механізм збільшення статутного капіталу дозволяє контролюючим учасникам позбавлятися від інших учасників. Особливо таке може практикуватись у товариствах з великою кількістю так званих «пасивних» учасників. Алгоритм дій щодо виключення «недобросовісних», на думку контролюючого учасника, партнерів може бути таким: 1) на загальних зборах ухвалюється рішення про збільшення статутного капіталу товариства за рахунок додаткових вкладів учасників (ч. 1 ст 18 Закону № 2275); 2) учасники товариства вносять додаткові вклади протягом строку, встановленого рішенням загальних зборів учасників (ч. 5 ст. 18 Закону № 2275); 3) контролюючий учасник своєчасно вносить свій вклад до статутного капіталу товариства. Доля «недобросовісних» учасників у товаристві залежатиме від належного виконання обов'язку з унесення вкладу. Здебільшого негативно налаштовані «недобросовісні» учасники не стежать за життям товариства або навмисне ігнорують обов'язки з майнової участі в його діяльності; 4) після закінчення строку, встановленого рішенням загальних зборів учасників, виконавчий орган (далі – ВО) товариства надсилає учасникам, які прострочили внесення вкладу чи його частини, письмове попередження про таке прострочення (ч. 1 ст. 15 Закону № 2275); 5) якщо учасники товариства не внесли вклад протягом наданого додаткового строку, то ВО товариства скликає загальні збори учасників, які можуть ухвалити рішення про виключення з товариства учасника, який має заборгованість із унесення вкладу (п. 1 ч. 2 ст. 15 Закону № 2275). Як несумлінний учасник усупереч волі товариства може залишитись у його складі навіть за наявності підстав і необхідної кількості голосів для ухвалення рішення про виключення Учасник Іванов протягом 6 місяців з дати державної реєстрації ТОВ уніс тільки частину належного від нього вкладу. Оскільки він прострочив унесення частини вкладу, ВО товариства згідно з ч. 1 ст. 15 Закону № 2275 має надіслати йому письмове попередження про прострочення. Попередження має інформувати про невнесення

своєчасно частини вкладу та про додатковий строк, наданий для погашення заборгованості. Додатковий строк установлюється ВО чи статутом товариства, але не може перевищувати 30 днів. До закінчення строку, визначеного в попередженні, Іванов згідно з ч. 3 ст. 21 Закону № 2275 може відчужити частину своєї частки, яка є оплаченою, іншим особам (наприклад, синові). Щоб ця частина частки потрапила до сина без застосування норми про переважне право (ст. 20), таке відчуження здійснюється шляхом міни або дарування. Після того як ТОВ ухвалить рішення про виключення Іванова через невнесення ним вкладу для погашення заборгованості протягом наданого додаткового строку (п. 1 ч. 2 ст. 15 Закону № 2275), Іванов може вже наступного дня знову набути статусу учасника цього товариства. Для цього дружина подарує йому раніше отриману від нього в дар частину частки. Унаслідок такої «схеми» перед товариством знову постане питання, як позбутися несумлінного учасника. Як звести до мінімуму протиправні дії «недобросовісних» учасників товариства Установити певну міру «покарання» (у грошовому еквіваленті) учаснику корпоративного договору за порушення його умов. Розмір «покарання» має бути значним для порушника – здебільшого це буде засторогою щодо вчинення порушення. Головна мета корпоративного договору – забезпечити надєфективне управління та результативну діяльність. Учасники ТОВ та АТ у корпоративному договорі можуть домовитися про зобов'язання: реалізовувати свої права в конкретний спосіб; утриматися (відмовитися) від реалізації своїх прав; голосувати у спосіб, передбачений корпоративним договором, на загальних зборах; узгоджено вчиняти інші дії, пов'язані з управлінням товариством; придбавати частки у статутному капіталі (акції) за певною ціною чи за умови настання визначених у договорі обставин; відчужувати частки у статутному капіталі (акції) за певною ціною чи за умови настання визначених у договорі обставин; утримуватися від відчуження часток (акцій) до настання визначених у договорі обставин. Тож висновок дуже простий і зрозумілий: у разі створення ТОВ одним статутом не обійтися (до того ж, законодавчі вимоги до нього зведено до мінімуму). Законом № 2275 регламентовано застосування такого

правового інструменту, як корпоративний договір. Використання його в діяльності товариства – це не просто рекомендація, а наполеглива порада. Це дасть змогу забезпечити: стабільність та послідовність в ухваленні найважливіших для товариства рішень; ефективну професійну діяльність її учасників; утримання учасників від «протиправних» дій, що можуть зашкодити товариству, та притягнення до відповідальності учасників за такі діяння.

Подробнее по ссылке: Джерело

Зміст статуту товариства з обмеженою відповідальністю

Зміст статуту товариства з обмеженою відповідальністю

З 17 червня 2018 року вступив в дію Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон), що вносить зміни щодо правового регулювання діяльності товариств з обмеженою відповідальністю (далі – товариства) в Україні.

Відповідно до частини 5 статті 11 Закону у статуті товариства зазначаються відомості про: повне та скорочене (за наявності) найменування товариства, органи управління товариством, їх компетенцію, порядок прийняття ними рішень та порядок вступу до товариства та виходу з нього.

Аналогічні вимоги щодо змісту статуту викладено у цивільному

законодавстві, зокрема згідно частиною 1 статті 88 Цивільного кодексу України у статуті товариства вказуються найменування юридичної особи, органи управління товариством, їх компетенція, порядок прийняття ними рішень, порядок вступу до товариства та виходу з нього.

Особливості щодо змісту статуту товариства викладені у господарському законодавстві. Частиною 2 статті 82 Господарського кодексу України установчі документи господарського товариства повинні містити відомості про вид товариства, предмет і цілі його діяльності, склад засновників та учасників, склад і компетенцію органів товариства та порядок прийняття ними рішень, включаючи перелік питань, з яких необхідна одностайність або кваліфікована більшість голосів, відомості про розмір часток кожного з учасників, розмір, склад та порядок внесення ними вкладів, найменування суб'єкта господарювання, мета і предмет господарської діяльності, склад і компетенція його органів управління, порядок прийняття ними рішень, порядок формування майна, розподілу прибутків та збитків, умови його реорганізації та ліквідації, якщо інше не передбачено законом.

Враховуючи, що Закон визначає чітко лише три обов'язкові умови, що повинен відображати статут товариства, можна зробити висновок, що закріплення решти питань в статуті здійснюються відповідно до волі учасників.

Диспозитивність вимог Закону щодо змісту статуту товариства не є абсолютною, оскільки в окремих випадках Закон зобов'язує учасників визначитись щодо регулювання тих чи інших ситуацій в діяльності товариства:

Вимога	Норма
Встановити обмеження щодо зміни співвідношення часток Учасників/Засновників	ч.3 ст.12

Зазначити строк, протягом якого кожен Учасник/Засновник ТОВ повинен повністю внести свій вклад	ч.1 ст.14
Визначити додатковий строк, наданий для погашення заборгованості, якщо Учасник/Засновник прострочив внесення вкладу чи його частини	ч.1 ст.15
Встановити інші: – строки для внесення додаткових вкладів Учасниками/Засновниками; – можливість Учасників/Засновників вносити додаткові вклади без дотримання пропорцій їхніх часток у Статутному капіталі; – право лише певних Учасників/Засновників вносити додаткові вклади; – виключити етап внесення додаткових вкладів лише тими Учасниками/Засновниками ТОВ, які мають переважне право;	ст. 18
Встановити інший, ніж передбачено в Законі, порядок: – реалізації переважного права Учасників/Засновників ТОВ; – розподілу відчужуваної частки (частини частки) між іншими Учасниками/Засновниками ТОВ; – відмови від реалізації переважного права Учасників/Засновників ТОВ.	ч.6 ст.20

Встановити, що відчуження частки (частини частки) та надання її в заставу допускається лише за згодою інших Учасників/Засновників ТОВ	ч.2 ст.21
Закріпити власний строк, протягом якого може бути прийняте рішення щодо надання згоди на вихід Учасника/Засновника ТОВ, частка якого у Статутному капіталі становить 50 або більше відсотків	ч.3 ст.24
Встановити інші строк, порядок, розмір та спосіб проведення розрахунків з Учасником/Засновником, що виходить з ТОВ, а також порядок вибору суб'єкта оціночної діяльності	ч.12 ст.24
Визначити період за який можуть виплачуватися дивіденди та встановити строк у який здійснюється їх виплата	ч.3 ст.26
Установити додаткові обмеження виплати дивідендів, крім тих, що передбачені Законом	ч.2 ст.27
Передбачити кількість голосів, яку має кожен Учасник/Засновник ТОВ на загальних зборах Учасників/Засновників ТОВ	ч.3 ст.29
Віднести до виключної компетенції загальних зборів Учасників/Засновників ТОВ вирішення будь-яких інших питань, окрім тих, що передбачені Законом	ч.4 ст.30

Встановити додаткові випадки скликання загальних зборів	ч.1 ст.31
Визначити орган, уповноважений на скликання загальних зборів Учасників/Засновників, відмінний від виконавчого органу ТОВ	ч.1 ст.32
Зазначити інший строк та спосіб повідомлення Учасників/Засновників ТОВ про проведення загальних зборів	ч.3, 4 ст.32
Викласти власний порядок ознайомлення з документами та інформацією, необхідними для розгляду питань порядку денного на загальних зборах	ч.11 ст.32
За власним бажанням встановити місце проведення загальних зборів, відмінне від місцезнаходження ТОВ	ч.7 ст.33
Визначити порядок прийняття рішень загальних зборів шляхом відкритого голосування чи будь-яким іншим чином	ч.1 ст.34
Встановити іншу кількість голосів Учасників/Засновників ТОВ (але не менше, ніж більшість голосів), необхідну для прийняття рішень з питань порядку денного загальних зборів, крім рішень, які відповідно до Закону приймаються одностайно	ч.5 ст.34

Закріпити можливість прийняття рішення загальних зборів Учасників/Засновників шляхом опитування; викласти додаткові питання, крім тих, що визначені законом, рішення з яких не може бути прийняте шляхом опитування; передбачити хто може виступати ініціатором опитування; встановити вимоги до засвідчення волевиявлення Учасників/Засновників під час опитування, у тому числі необхідність нотаріального засвідчення справжності підпису Учасників/Засновників; передбачити інші питання процедури проведення опитування	ч.1, 3, 4, 7, 10, 11 ст.36
Визначити вид виконавчого органу – одноособовий/колегіальний, його назву, порядок обрання членів колегіального виконавчого органу та його голови, порядок голосування – щодо кожного кандидата/списком/кумулятивним голосуванням/в іншому порядку	ч.4, 5, 6 ст.39
Встановити обмеження щодо суми, типу, предмета правочинів, для прийняття рішення щодо яких голова колегіального виконавчого органу має скликати засідання виконавчого органу ТОВ	ч.7 ст.39

Зазначити перелік питань, прийняття рішення щодо яких вимагатиме певної кількості голосів але більш ніж 50% усіх членів колегіального виконавчого органу	ч.8 ст.39
Закріпити можливість кожного або окремих членів колегіального виконавчого органу діяти від імені ТОВ без довіреності або необхідність усіх чи окремих членів виконавчого органу вчиняти дії від імені ТОВ без довіреності виключно разом	ч.10 ст.39
Передбачити, що повноваження будь-якого з членів колегіального виконавчого органу можуть бути припинені або будь-хто з них може бути тимчасово відсторонений від виконання своїх повноважень лише шляхом обрання нового члена чи тимчасового виконувача обов'язків	ч.13 ст.39
Викласти власний порядок здійснення оплати за проведення аудиту фінансової звітності ТОВ	ч.3 ст.41
Визначити коло осіб ТОВ, які є посадовими особами ТОВ	ч.1 ст.42
Зазначити підстави розірвання договору з посадовими особами ТОВ	ч.8 ст.42
Встановити особливий порядок надання згоди уповноваженими на те органами ТОВ на вчинення значних правочинів (ч.1, 3 ст.44	

Визначити коло осіб, укладання правочинів з якими буде вважатися правочином із заінтересованістю та порядок надання згоди на вчинення правочинів, щодо яких є заінтересованість	п.4 ч.1, ч.2 ст.45
---	-----------------------------

У випадку, якщо зазначені положення не будуть визначені в статуті або статутом не буде встановлено інший ніж закріплено в Законі механізм їх реалізації, діятимуть норми Закону.

За бажанням Учасників/Засновників ТОВ у статуті може бути передбачено:

Розмір часток Учасників/Засновників ТОВ у Статутному капіталі можна додатково визначати у відсотках	ч.2 ст.12
Необхідність повідомлення Учасників/Засновників ТОВ про вихід Учасника/Засновника частка якого у статутному капіталі становить менше 50 відсотків, згода на вихід якого не вимагається	ч.1 ст.24
Засоби електронних комунікацій Учасників/Засновників	ч.5 ст.36
Утворення наглядової ради	ст.38
Можливість підписання статуту одним з Учасників/Засновників, якщо у загальних зборах прийняли участь усі учасники і уповноважили на таке підписання одного з Учасників/Засновників	ч.3 ст.11

Право Учасника/Засновника здійснювати управління ТОВ безпосередньо, без укладання трудового договору та без нарахування заробітної плати	ч.2 ст.65 ГКУ
--	---------------------

Ви зможете замовити професійні послуги від фахівців нашої Компанії.

Документи пільгових категорій громадян

Документи пільгових категорій громадян

№	Пільгові категорії	Підтвердний документ
1	Один із батьків* (опікун**), на утриманні якого знаходиться дитина (діти) віком до 6 років	Копія свідоцтва про народження дитини
2	Один із батьків* (опікун**), який без участі другого з батьків виховує дитину віком до 14 років	
3	Один із батьків* (опікун**), який без участі другого із батьків виховує дитину з інвалідністю	Копія пенсійного посвідчення дитини, де є запис про інвалідність
4	Один із батьків* (опікун**), який без участі другого з батьків утримує особу з інвалідністю з дитинства (незалежно від віку) та/або особа з інвалідністю I групи (незалежно від причини інвалідності)	Копія пенсійного посвідчення дитини, де є запис про інвалідність або: – копія посвідчення особи, яка отримує державну соціальну допомогу; – копія форми № 080/0 «Медичний висновок про дитину-інваліда віком до 18 років»; – копія форми первісної облікової документації № 157-1/0 «Довідка до акта огляду медико- соціальної експертної комісії»
5	Діти-сироти	Копія витягу з електронної обліково-статистичної картки дитини
6	Діти, позбавлені батьківської опіки, яким виповнилося 15 років і які зі згоди одного з батьків або опікуна можуть як виняток прийматися на роботу	Копія свідоцтва про народження
7	Особи, які звільнилися після відбування покарання або примусового лікування	Копія довідки про звільнення

8	Молодь, тобто особи до 35 років, які закінчили або припинили навчання в загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих закладах, звільнилися зі строкової військової служби або альтернативної (невійськової) служби (протягом 6 місяців після завершення або припинення навчання або служби) і вперше приймаються на роботу	Копія диплома або іншого документа про освіту. Копія військового квитка
9	Особи, яким до настання права на пенсію залишилося 10 і менше років	Копія паспорта
10	Особи, яким виповнилося 15 років і які за згодою одного з батьків або опікуна можуть як виняток прийматися на роботу	Копія свідоцтва про народження
11	Учасники бойових дій	Копія посвідчення учасника бойових дій
12	Особи з інвалідністю, які не досягли пенсійного віку	Копія паспорта. Копія форми первісної облікової документації № 157-1/о «Довідка до акта огляду медико-соціальної експертної комісії»
* Статус одинокої матері (батька) можна підтвердити довідкою про отримання (неотримання) допомоги за формою додатка 11 до Інструкції, затвердженої наказом Мінпраці та соцполітики від 19.09.06 р. № 345. ** Опікун може підтвердити свій статус копією рішення місцевого органу виконавчої влади та органу місцевого самоврядування про встановлення опіки або піклування над такою дитиною або копією рішення суду.		